

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.3. Cum appropinquaret. Non fuit hoc occursus causalis, sed à Domino præstitutus cui nihil succedit fortuito.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

31 Circumvallantur? fauex mihi Deus, quo comi-
 32 tati cingunt corum latera stiparores? quod si ab
 33 illis inquiras, quod morum, quis illos ad hoc
 34 finis impellat? Tibi causam edisseram radicalem,
 35 nec fallor omnino: quia iudicant omnes illi
 36 quod ab i his singulis, quos comitantur, virtus
 37 emanet sanandis omnibus illis, qui ducarum il-
 38 lis societatem, & reuerentiam exhibent officio-
 39 sam. Præterit ambitiosus, qui ad mortem usque
 40 superbit languet infirmitate, quod in ipso Rege,
 41 quem sequitur, cuique famulatur, virtus sit fa-
 42 lutem illi impediendi, suisque ambitiōis præ-
 43 tentionibus spiritum vitalem inspirandi. His
 44 animatus fiducia adeo sollicitus, anxius & dili-
 45 gens Regi locus approximat, vt ne puncto qui-
 46 dem ab eius latere indiuiduus discedat, & si vi-
 47 derit in aliquo sibi hanc impediti propinquatio-
 48 nem: quàm anxius, quàm viuit inquietus? Pec-
 49 niarum avarus ardentissima cupiditatis suæ fe-
 50 bri flammescens, sibi persuadet quòd in Rege,
 51 vel Principe potentissimo virtus insit, quæ suum
 52 illius extinguat, & quia hoc persuadet, semper
 53 ei vellet comes adherere, & eo sine semper il-
 54 lum per omnia comitatur; quid cause est, quòd
 55 turba ciuitatis sequatur indices innumerabiles?
 56 Et singuli eorum se felices autumant, si vel
 57 simbriam vestimenti liceat contingere, sum-
 58 quam deserunt ascendentes, vel descendentes,
 59 domum ingredientes, vel domi consistentes
 60 assecræ fidelissimi. Ipsi prærendentes ac litigan-
 61 tes, qui festino sic illos gradu comitantur, res-
 62 pondebunt. Quia virtus de illis exibat, qua pos-
 63 sint laudabili sententia, quam ab illis exspe-
 64 rant, diuitijs bonisque affluere, quibus posthac
 65 vitam transigant commodiorem. Quod si in eis
 66 spes ista defecerit, ilico tantam videbis mutatio-
 67 nem, quantam admiraberis maximam. Aliquem
 68 illorum conspiciunt, quos comitari sibi ducebant
 69 esse gloriosum, à statu delectum excidisse, in
 70 quo positus eorum poterat, fovere prætension-
 71 nes, vocisque auxiliari, & ilico i videbis, quàm
 72 cum defecant omnes solitarium & nemine so-
 73 ciatum.

Dan. 3. 7.
 VII.
 Arboris
 visio hic
 applica-
 tur.

Optimè depinxit hoc Deus Regi Nabucho-
 donosor, vt illi Daniel exposuit: vidit hic arbo-
 rem fructibus fecundam, ad quam innumera,
 concurrebant animalia, consolabanturque aues vt
 eam omnino replerent. Intempestâ temporis
 herâ, ictus insignitur arbori iam excidendæ, quo
 fit, vt omnis ei fructus inverteat, illo denudetur,
 & ecce confestim ita sola defecit, vt nec ani-
 mal quocumque inueniatur illi appropinquans,
 quòmodo omnia illam vt pestem execrantia, dif-

fugiunt: quoties hæc in mundo cernimus?
 Quando iste plurima valet auctoritate, Regique
 familiaris est vel Principi, quot animalia, quot
 conueniunt aues, cingunt illum & circumuol-
 tant? Non est qui non omnino studio conetur illi
 propinquare, verum dum infortunij verbera
 conicitur, quo illi familiaritas ea, & auctoritas
 imminuitur ac relectur, quis exprimat, quàm ab
 omnibus solus visusque deferatur? Non acce-
 dunt ad eum prostrati humiles, nec oratione,
 nec corde. Quando alius opibus, salute, & for-
 tunâ gaudet prosperâ vt dicere possit cum illo,
 quem Angelus digito monstrabat D. Ioanni:
 Dives sum & locupletatus, & nullus ego; quàm
 viuit Dei obliuiscens, quàm tepidè ad eum recur-
 rit? Porro prostratus ægitudine, pressus ino-
 pia, quàm velox ad Deum confugit? Quot of-
 fert orationes, supplicationes, sacra, re promissio-
 nes

Apo. 1. 17

§. 3. Cum appropinquaret. Non fuit hoc oc-
 cursum casualis, sed à Domino præstitus:
 cur nihil succedit fortuito.

C Vm appropinquaret portæ ciuitatis: ecce do-
 functus &c. Ne crederis occursum huc
 fuisse fortuitum, sed de industria à Chri-
 sto præordinatum, sed ea industria, vt defun-
 ctum essentem sepeliendum tali dispositione, vt
 simul conuenirent, & ipsorum egressus eum fe-
 retro de ciuitate, & illius per por as eiusdem
 ingressus. Hoc opinatur D. Cyrill. inuallè In c. 52.
 Patrem celestem verbis paulò ante citatis: Ecce Isa.
 intelligit seruus meus. In Hebræo verbum legi-
 tur, quod significat negotia pesagere summâ
 prudentiâ, atque admirabili dispositione præsti-
 tuta loquendo de Dauid: Prudentius se gerobat
 Dauid quam omnes serui Saul, & celebre factum
 est nomen eius: & vt opinor, in verbis istis, quæ
 celestis Pater de Christo protulit, ad illa vo-
 luit alludere, quæ de Dauid dicta fuerant, qui
 Saluatoris expressam prætulit figuram, quòd
 nimirum laudabili prudentia, & singulari dis-
 positione procederet, ita vt ob opera sua ius-
 tiora sublimandus esset, nomenque eius per
 omnium ora celebrandum: intelliget, exaltabitur,
 eleuabitur &c. Et sic se res habet, quòd Christus
 ita cuncta præueniebat, & occasiones faciebat
 miracula disponebat, idque eo modo, vt quòd
 casu fortuito videbatur contigit, diuinâ hoc
 esset sapientiâ prudentissimè dispositum, vt in
 ijs tanto clariùs celestem suam exprimeret vir-
 tutem,

6

1. Reg. 18.
5. 14. 30.

tatem, probaretque se sapientiam esse æternam, de qua sic, Salomon: *Attingi à fine usque ad finem fortiter, & distanti omnia suauiter &c. omnia profuerunt.* Quòdque vit ille esset à Zacharia uaprouisus, qui ad faciendum opera sua in manibus gerebat funiculum mensurum: *Er in manu eius funiculus mensurum.* Nec non quòd agnus esset diuinus plenoculus, quia uerum proficiens, quem D. Ioannes uidit in Apocalypsi: qui ut faciat opera sua, omnes attendit circumstantias, easque eo modo disponit, ut ad eorum excellentiam magis proposito mentique deserviant.

1. Aduertit D. Chryl. quòd licet casu videatur contigisse, quòd ipse eo tempore Bethaniam accesserit Lazarum ab inferis resuscitatus, quò de Hierusalem illic conueniant plures & dignitate, & diuitijs spectabiles uisitati ac consolati Mariam, & Martham: attamen non sic euenit, sed diuinà sapientià sunt cuncta disposita, quò corda permouit illorum, quatenus illi, non hoc intendentes, prodigioso huic presentes adstant miraculo, quòd agere dispoñeret, haberetque tantes tamque irrefragabiles testes: quanti presentes adfuerunt, quibus opus illud adeò mirabile cunctis ita liquido constaret, ut certum esset, illud negare posse neminem. Hoc idem hic attende: progrediens enim sol hic diuinus, lucem suà manifestans, & eo sine tendens uersus ciuitatem Naim, suà præstitit hoc omnipotentia, & in cordibus operatus est oppidanorum, illis hoc minime cogitantibus, ut hi sepulchro iusta præpararent atque in illam horam elationem funeris dispoñerent, alij ut conuenerent defuncti comites: ceteri uero, ut ea temporis mora ad portam adessent ciuitatis: alij uero multi, qui ex regionibus, quas transibat, concurrerant, ut illum pone sequerentur, ut omnes miraculo huic stupendo testes adessent oculates. Hoc est, intelligit, quatenus ex his uirtus eius, persona, & diuinitas immutaretur, utque tanquam uerus Deus: *Exaltaretur, & exaltaretur & sublimis fieret ualde*, sicut re ipsa contigit. Itaque si Christum spectes, nec hic occurfus, nec alij eiusdem generis casualis erant: omnes etenim diuinà eius dispoñiti sapientià contigerant, ipse namque est, qui stellas connectit, & optimo dispoñit ordine, ad effectus in mundo ualidissimos.

Redemptor noster uir est ille albis uestitus, quem heri signauimus ex Ezechiele, ingrediens in medio rotarum: nam earum ad inuicem occurfus, ascensus & descensus, fortuiti non erant, ut spectatoribus uidebantur, sed ex eius ordine Hieron. *Bap. de Lanza, Tom. III.*

dispoñiti. Quocirca nec hodiernus ille fuit, sicut corporis Elisei, cum alterius defuncti cadauere, ut narrat S. pagina. Mortuum Eliseum in deserto sepeluerunt: mortuus alius de grege quispiam quem cum in idem desertum efferret sepelendū, qui defuncto sepultura præstabant officium latrones aduertorunt ac curantes, quos dum timeret, ut citius absoluerent, fugaque sibi consulerent, cadauer defuncti in uatis Elisei mausoleum iniecerunt. Quàm primum uatis hoc contigit corpus, honorare uolens Deus Prophetæ sui seruiq; merita, mortuum resuscitauit, surrexit ergo hic pedes saluus & in edumis. Occursus hic ualde fortuitus fuit cadaueri Elisei: non enim illum poterat præuenire nec dispoñere: nam erat corpus mortuum, examine: uerumtamen hodiernus, fuit per Christum ita præordinatus: nam Deus erat uiuens, eumque uidit D. Ioann. cum sepulchro uis, quibus cuncta, quæ in mundo fiebant, intuebatur, & dispoñebat, & illius respectu nihil casu fit, quia in omnibus diuina eius ambulat sapientià, dispoñens, uel permittens, ut fiat id, quòd gloriæ suæ, nostræque est saluti conueniens.

Iudicantur Tobia domestici, familiares & amici, cæcitatem hanc illi casu fortuito contigisse, Deum illius fuisse in memorem, hirundines non abigendo, quæ stercore sua eius oculis desuper iniecerunt, cum hic casu ad umbram atheris sequeretur à mortuorum sepultura defatigatus. Verumtamen non casu hoc contigit, sed ualde consideratè, & prudentissimè à Deo præordinatum, ut nobis inuictæ uiri daret patientiæ exemplum, pariterque doceret, non hoc inhumanitati eius esse adscribendum, si tribulationes, agritudines, & inopiam tibi patiar euenire, postquam accepta multa & insignia in eius honorem opera præstauisti.

Expendit Theodor. nubem, quam uidit Ezechiel super Hierusalem inuolutam igne, fulgure, peste, grandine, catenis, captiuitate, alijsque plurimis aduersitatibus, quibus uis Hierusalem esset punienda: *Ecce nubes magna & ignis inuolutus.* Quia uero sibi persuadere poterat Ezechiel hæc omnia casu fortuito in urbem irritura, eo modo quo nubes demittit aquas, grandinem, ut uideatur casu contingere, quòd hic gutta deplorat aquæ & alibi grandis, & illi datur pluuia, illi uero grandis: ut intelligeret qualiter hæc dispoñerentur: uidet in medio nubis sedentem ut supremum rectorem Dei filiam, æternam sapien tiam in figura Electri: ut iudicaret illi, quòd nec aquæ gutta decideret, nisi quòmodo, ubi & eo modo

4. Reg. 13. 21. 11. 11.

Facta casualia, modo Deo tamē casualia.

Tob. 2. 15.

7. Ezech. In c. 1.

Ezech. 1. 4.

modo quo ipse statisset, similiter nec varia descenderent supplicia casu fortuito vel non praemeditato: sed tantâ sapientiâ, & occultâ dispositione præuisa ut supra quosdam non rueret, nisi ea, quam decreuerat, sine mors, siue pellis, siue captiuitas, siue incandium, siue infirmitas: ut per hoc noueris tribulationes tuas non accidere fortuito nec bene dici: Domine, casus sunt, quod illae transiens in me desuper tegula decident: casus sunt, quod in lapidem offenderim, vel pes mihi fuerit attritus: casus sunt, vel infortunium, quod talis fuerit in illa conuersatione, unde tale contigit incommodum &c. Hoc certum habetas, omnes illos occursus à Deo præordinatos ad eius nominis gloriam, & utilitatem, vel poenam tuam: quamuis autem, si rem species, potuerint esse casuales, nihilominus notum tibi sit, quod illi non solum tales fuerint, sed æquitas cogit, ut ex Iob hoc addiscas eloqui: *Sicut Domino placuit, ita factum est.*

Iob 21.

III. Iob ostendit Deo nihil esse casuale.

Congratulum hoc est patientiæ remedium, illud intelligere. Accurrit seruus ad Iob: Heu Domine mi, non leue contigit infortunium: boues arabant & ecce fortuito irruerant Sabæi, tulerunt eos, nihil esse omneque armentum pastoribus interemptis. Hoc tu dicis? ego autem: *Sicut Domino placuit, ita factum est.* Adhuc ille loquebatur, ecce velox aduolat alius: Heu Domine mi, pessimam doleo sortem, Chaldaei conglobatis turmis in camelos tuos latrones irruerunt, & ue vno quidem relicto, omnes sibi in prædâ abstulerunt. Sicine tu iudicas, inquit Iob: attamen hoc ego dico: *Sicut Domino placuit, ita factum est.* Nondum hic verba finierat, ingreditur tertius. Heu Domine mi: sinistriorem nunquam habuisti fortunam:amica fronte lætabantur filij conuuii: in domo fratris sui hodie casu fortuito, & cheu ventus aquilonaris totam funditus evertens domum omnes ruina contritos (a) dolensâ nece consumpsit. Sicne hoc casum arbitraris: ait Iob non sic ego, sed *Sicut Domino placuit, ita factum est.* Videntur omnes occursus illi esse casuales ac fortuiti: & quamuis hoc ita queam intelligere de rebus sublunariis: (b) attamen altiori iutor cognitione quâ credo firmiter hæc omnia à Deo pro beneplacito suo disponi seu permitti ad maiorem sui nominis gloriam, profectumq; nostrum: unde hoc adstruo quod omnia hæc ordinata sunt, aut permittâ pro voluntatis Diuinæ beneplacito: etenim absque actiua eius vel permissiua dispositione nec irruissent Sabæi, nec Chaldaei fecissent irruptionem, nec ignis, nec ventus, nec turbo, nec tempestates infurresissent: indubium namq;

(a) Hechos corruilla.

(b) De Iob inias abbas.

est, quod postmodum Dauid cecinit: *Ignis, grandænix, glacies, spiritus procellarum, qua faciunt verbum eius.* Nec status quidem vnica ventus, sine eius mandato auditus est, nec tonitruo non dissonante, nec spiritus infernales quidquam eorum fecissent, quæ fecerunt, nisi licentiâ permissâ particulari: quamuis autem illi ad hoc elementa concitarint, Sabæos Chaldaosq; instigauerint: verum tamen Deus, ut supemus omnium moderator, hæc ita, ut fieret, & ipse disposuit: *Sicut Domino placuit, ita factum est.*

Hoc itaque sit vniuersale refugium, id quod conlultum est ut te recipias in omnibus aduersitatibus; hic portus est securus, in quem anima tua nauis est dirigenda, ut te à furentibus tempestatibus, vndisque decumanis huius pelagi: proditoris illecebram tutanque conferres: struina namque prudentiâ illud appellant D. Ambrosius: *Deuanda conuui: ita grande inueniunt.* Quod omnes deuorare queat persecutiones, tribulationes, damna, calamitates. Industria hæc est ingeniosa canalium, quos cementarij ad conseruationem in aiorum domuum extruxerunt. Impeccati non possunt aquæ, sicut nec pluuia: dum aqua in domus tuæ decidit claustrum, absque dubio parietibus nocet, domusque fundamentis, in medio puteus effunditur, ad quem per canales tota dirigitur aqua, omnes hic accipit, imbibit, continuit, ut nullum inde nocumeum oriatur. Heu quot aquarum imbres in mundum depluunt, tribulationes inquam, persecutiones, ignominia, infirmitates, quæ læpenumero ut imber vehemensissimus ingruunt. anime tuæ videtur domus demergenda, funditusque evertenda, quid consilij? canales exerce, per quos omnes educantur. Quales illi? si cognoueris, illa non casu sed diuinâ euenire dispositio: e, iæ tibi diuina provenire manu, vel permitti, ut mediante inimico tuo tibi contingant, & quandoquidem sic pater tuus, nihil sit ipse in tui damnum dispositurus, nisi id, quod ad tui conducit humilitationem, vel ut tibi profecerit tuis immitat purgationem, vel ut te ab inertia susceperit, aut ut tanto tibi tribuat gloriæ eminentiorem, quâto consuetum viderit esse durtiorem: *Sicut Domino placuit ita factum est, sit nomen Domini benedictum:* non casu contigit, sed *sicut Domino placuit.*

Perpende hoc (inquit) in Dauid. O quot aquæ irruerant in eum: quasi imber inundans decidit in eum aduersitates, persecutiones à proprijs fratribus, à socero suo Saule, à filio suo Abialone, à subditis suis: tot aquæ, ut eam ad illas com-

Ps. 148. 8.

IV. Hoe. vniuersale sit tribulatio. D. Ambr. Deuanda conuui: ita grande inueniunt. Quod omnes deuorare queat persecutiones, tribulationes, damna, calamitates. Industria hæc est ingeniosa canalium, quos cementarij ad conseruationem in aiorum domuum extruxerunt. Impeccati non possunt aquæ, sicut nec pluuia: dum aqua in domus tuæ decidit claustrum, absque dubio parietibus nocet, domusque fundamentis, in medio puteus effunditur, ad quem per canales tota dirigitur aqua, omnes hic accipit, imbibit, continuit, ut nullum inde nocumeum oriatur. Heu quot aquarum imbres in mundum depluunt, tribulationes inquam, persecutiones, ignominia, infirmitates, quæ læpenumero ut imber vehemensissimus ingruunt. anime tuæ videtur domus demergenda, funditusque evertenda, quid consilij? canales exerce, per quos omnes educantur. Quales illi? si cognoueris, illa non casu sed diuinâ euenire dispositio: e, iæ tibi diuina provenire manu, vel permitti, ut mediante inimico tuo tibi contingant, & quandoquidem sic pater tuus, nihil sit ipse in tui damnum dispositurus, nisi id, quod ad tui conducit humilitationem, vel ut tibi profecerit tuis immitat purgationem, vel ut te ab inertia susceperit, aut ut tanto tibi tribuat gloriæ eminentiorem, quâto consuetum viderit esse durtiorem: *Sicut Domino placuit ita factum est, sit nomen Domini benedictum:* non casu contigit, sed *sicut Domino placuit.*

compofuerint anguftias, vt ad Dominum fic op-
 prellus exclamaret: Saluum me fac Deus: quoniam
 intrauerunt aqua vsque ad animum meum. O a-
 que impetuofiffime: quis tam immittes audiuit
 vnam perlecutionem? quis tam infames pertu-
 lit ignominias? Quid rerum agis O Dauid?
 canalem facio ac puteum ad quem omnes detru-
 uentur, qui omnes imbibat, & de gloriâ omnes.
 Illum (inquit) confidera in cafu illo, qui videba-
 tur adeo fortitutus, profugus & ciuitate fua pul-
 fus à perduelli filio fuo Abialone fuga fibi con-
 lebat: itinere tuo gradienti feura nequiffimus
 occurrit fubditus eius, vocabulo demer: cepit
 hic regem ditis imperere contumelijs, nec folum
 verbis fed etiâ operibus, acclamat igitur Regi fla-
 grio morali iniquiffimus. Egredere, egredere vir
 2. Reg. 16. 7. *hifal vir sanguinum etc. ecce premune te mala
 tua. Egredere fili diaboli, Rex peruerfe, fubdito-
 rum tuorum homicida, non gubernator, vade,
 difcede, fuge de Hierufalem, tali non dignus es
 loco: eo te peccata tua & iniquitates abducunt
 quo metetis, nec his fatis, inluper puluerem
 terram que in Regem coniecit, quo grauiori
 eum iritaret ignominia. Tanta fuit hac Regi
 multa ciuitatis, vt Abifai inter nobiliffimos nobi-
 lifsimus, confobrinus Dauid, filius fororis eius
 Saruie, hæc audiens impatiens, ftingat gladiu,
 eum mox trucidaturus: inquit. Quis hoc, Do-
 mine mi Rex, ferat inultum? quis patiatut vt
 canis hic mortuus adeo contumeliose Regie tue
 impudens exprobrer maieftati? Conuerfus ad
 illum Dauid, he ait: O Abifai quam multa igno-
 2. Reg. 16. 10. *tas? Quid mihi & vobis eft, filij Saruie? Dimit-
 tite eum vt maledicas? Dominus enim præcepit ei:
 vt malediceret Dauid: etc. fi forte refpiciat, Do-
 minus afflictionem meam, & reddat mihi Dominus
 bonum pro malâ dictione hac hodierna. O Abifai,
 quam longè aberras à modo procedendi, quem
 Deus obliuati! Tu tibi perualum habes cafum
 huic fuffe fortuitum, & infaulis hoc auibus
 accidiffe? toto aberras cælo: nihil enim coram
 Deo cafuale, nihil inexpectatum, omnia diuina
 eius difponit prudentia, illa ceu faciendo ceu
 p. r. n. t. n. d. Non mero cafu viliffimus hic feur-
 ta prodijt, vt tã atrocibus maledictis me Regem
 læfletet: Deo fic perflitente talia flagro ille
 in me euomuit, cuiusque placitum eft voluntati, vt
 illa æquo ego perfectam animo. Deus eft qui hæc
 omnia moderatur, & quod ei placuit, factum effe
 cognofco: Dominus præcipit vt maledicat etc. Au-
 dit Dauid tem D. Ambr. attellicque vocem: O ali-
 tudine prudentie! ð inigne patientie! ð deuoranda
 on: multa grande mactum! Quam morali et do-**

cuit, quod iniuriarum, vel periculorum noftrarum
 tempora, tentationum certamina, & examina pro-
 bationum funt, & ideo ficut diuino irrogari non sole-
 re iudicio. Excetitur bonus athleta conuictijs, exerce-
 tur laboribus & periculis dignus fit, cui conferatur
 corona iuftitia: & ideo ferenda patienter funt, que
 puiatur adu. fa. h. æc illi obformia funt doctrinæ
 quam alio loco expofuimus: quamuis enim fape
 numero actiones male funt Deoque iniuriofe, &
 tantu ab eo permiffæ: paffiones tamẽ ex illis cite
 bonæ funt, & ab ipfa Dei fapientia ad fui nomi-
 nis honorem, noftramque ordinatæ faluationem.

§. 4. Ecce defunctus &c. Proponit Euange-
 lifta hunc defunctum ad oculum predican-
 tem: tanto maiori efficacia, quanto mouet ef-
 ficacium id quod videtur, quam quod auditur.

Accedente igitur Chrifto ad vrbis portas: Ec-
 ce defunctus offerebatur. Nobiscum loquitur
 L. uangelita, atque declaraturus huius
 miraculi præftantiam, quod Dominus, ad fui
 gloriam fecit, hoc intendit, vt primo oculos in
 defunctum conijciamus, in quo hoc operatus eft
 ad falutem noftram atque inftitutionem. Ad ho-
 lidem hic cadit quod ante tetigimus ex D. Hier.
 vbi fermonem infer de Luca L. uangelitam quo
 hoc attendit nam verbis fuis: Et fi nuda videatur
 fonare hiftoriam, fed fi nouerimus fcriptorem eorum
 Lucam effe medicum, cuius laus eft in euangelio,
 animaduertemus pariter omnia verba illius anima
 languentis effe medicinam: de quo D. Paulus re-
 14. *ftatur: quod eius fuerit difcipulus, & comes indi-
 uiduus ac chariffimus, Lucas medicus, cuius laus
 eft in euangelio: q. d. quod quamuis vix hic fan-
 ctilsimus iummani ex medicina fcientia me-
 dendis apta corporibus mereatur laudem: verum
 quod eum altius extollit, fcientiam effe dico me-
 dicinæ curandis animabus expertiffimam: idcirco
 namq; fe fcribendo dedicauit euangelio, vt velut
 medicus tot falutis præfcripta proponeret, quot
 verba dictaret. Quia omnia verba eius funt lan-
 guentis anima medicina. Excellentiffima funt aut
 ea, que nobis loquitur: Ecce defunctus: que licet
 hiftoriam tantum videatur præferte, collyrium
 tamen vnguentis oculis continent aptiffimum.*

Ut fapio D. Lucas fignis hoc fcripturus eius Lucas vt
 recordatus eft quod heri Dominus operatus eft, tyro ex
 educens animabus noftris illuminandis reme-
 dium, ex eo quod heri patitur, vt oculos corpo-
 ris in hoc cæco illuminaret. Egit vt bonus tyro, artem
 qui diligenter attēdens qua ratione magifter fuis meden-
 morbis

Apol. 1.
 de Da-
 mid e. 6.
 Tom 2.

Lucas
 I.
 Lucas
 Epift. ad
 Paul.
 Tom. 1.
 Coloff. 4.

